

blive at bestaa. Senere hen kommer der en Kurre paa Traaden eller Interessens, den indbildte Interesse og Fordel ved at løbe af Lære, gjør sig gjældende hos Lærlingen, og saa brydes Forholdet. Naar det derimod ved Lov slaas fast, at en mundtlig Kontrakt ikke er gyldig, saa ville de, som nu aflutte mundtlige Kontrakter, gaa over til at aflutte skriftlige Kontrakter. Det er det, som man maa haabe bestandig vil ske i større og større Omfang, og sfer det, behøves Straffebestemmelsen ikke. Jeg mener derfor, at hele denne Bestemmelse om Straf for Undlæbelse af Oprettelsen af skriftlige Lærekontrakter er unødvendig, ja, jeg tror, at, selv om Bestemmelsen kommer til at staa i Loven, vil den i Virkeligheden vise sig at være unyttig. Jeg vil bede de Herrer om at tænke sig ind i den Situation, at dette var blevet til Lov. Tror man saa virkelig, at denne Straffebestemmelse vilde faae nogen praktisk Betydning? Jeg er overbevist om, at den ikke vil faae det. Hvorledes skal den komme praktisk til Anvendelse? Man vil dog ikke forlange, at Politimesteren, hvor de se et ungt Menneske hos en Gaandværter, som gaar denne tilhaande, skal gaa ind og undersøge, hvorledes Forholdet er, om der er et Lærlingeforhold eller ikke, om der er oprettet en Lærekontrakt eller ikke? Det er naturligtvis Noget, som slet ikke vil ske. Jeg er overbevist om, at ingen Politimester vil gjøre dette. Det maatte da være en Politimester, der manglede Konduite, ellers vilde han ikke gjøre det; thi han vilde kun naae at vække Misforstaaelse i sin Kreds, og hvorfor? Fordi Forholdet er af rent privatretlig Karakter. At Politimesteren kommer til en Gaandværter, der har en Dreng hos sig og spørger: Er den Dreng, du har hos dig, i Lære eller ikke, er der oprettet Kontrakt? og saa straffer ham, hvis han er Lærling uden Kontrakt, det vil i Virkeligheden være stødende, fordi det strider aldeles mod Forholdets Natur. Praktisk Betydning vil Bestemmelsen kunne faae i enkelte Tilfælde, og det er, naar ens Nabo har et Horn i Siden paa og gjerne vil flade den Paagjældende og derfor løber til Politimesteren og siger: Her er min Nabo, han har en Dreng i Lære, men der er ingen Lærekontrakt. Saa vil naturligtvis Politimesteren blive nødt til at tage sig af Forholdet. Mesteren vil imidlertid da maaske sige: Her er ingen Lærling; jeg har antaget ham paa ubestemt Tid, han har faaet Lov til at gaa hos mig. Naar han siger det, tvivler jeg om, at man vil indlade sig paa en vidtlystig Undersøgelse med Vidneførsel og Sligt, for at faae Mesteren mulktet efter Loven. Jeg tror nu ikke, at Bestemmelsen vil faae praktisk Betydning; men i ethvert Fald vil det, forekommer det mig, være unødvendigt og stridende mod hele Forholdets privatretlige Karakter, om man foreskrev Straf i det foreliggende Tilfælde. — Efter saaledes at have udviklet mit og

min høitærede Sidemand's (Kajser) Standpunkter med Hensyn til dette Mindretalsforslag, skal jeg tillade mig at gjøre et Par Bemærkninger med Hensyn til et andet Punkt, hvor vi ere i Flertallet, nemlig med Hensyn til Spørgsmaalet om den Alder, i hvilken en Lærling, naar han var unyndig, da Kontrakten blev indgaaet, skal være berettiget til at forlade Læren. Efter Flertallets Forslag er den sat til det 20de Aar, efter Mindretallets til det 21de. Jeg skal bemærke, at jeg villig vil indrømme, at der ikke ligger meget stor Vægt paa dette Spørgsmaal, det er ikke af særdeles praktisk Betydning. Som oftest blive Lærekontrakterne afluttede strax efter det unge Menneskes Konfirmation, og naar der sættes denne Grændse af 5 Aar, vil Lærlingeforholdet saa godt som altid være ophørt, inden de Paagjældende have naaet 20 Aars Alderen. Det vil kun faae praktisk Betydning, naar Vedkommende f. Ex. er over 15 Aar, og Forholdet tillige er indgaaet for fulde 5 Aar, eller han f. Ex. er over 16 Aar, og Forholdet er indgaaet paa 4 Aar. Det er jo nu en Ting, hvorom Meningerne kunne være forskellige, og hvor det maaske kan siges, at det tilbørlig beror mere kun paa Smag. Det forekommer mig imidlertid ikke, at der er nogen Grund til at fravige den Bestemmelse, som findes i Regjeringens Forslag. Den samme Betragtning, som taler for, at man ikke skal udstrække Lærekontrakterne til over 5 Aar, nemlig fordi Lærlingen ellers kommer til at gaa som Lærling i en temmelig fremrykket Alder, medens hans Kammerater ere blevne Svende, kommer tilbørlig til at gjøre sig gjældende med Hensyn til det her foreliggende Spørgsmaal. Naar et ungt Menneske har naaet 20 Aars Alderen, bør han ordentligt kunne træde frem med den største Ansæelse og Velighed til at erhverve, som det giver, naar han har udlært, og jeg vil derfor for mit Vedkommende anbefale, at man bliver staaende ved den Grændse, som er foreslaaet af Ministeriet.

Kajser: Den ærede Ordsfører betegnede Uffattelsen af § 1 som et Hovedpunkt i Loven, og jeg er saa enig med ham deri, at jeg vil bede om Tilladelse til at føie nogle Ord til, hvad min ærede Medforslagsstiller af Undbringsforslaget til denne Paragraf har fremsøgt, for at fremdrage en Side deraf, som han idetmindste i mindre Grad fremdrog. Det er et Faktum, at der er en aftagende Tilbøielighed hos de arbejdsgivende Næringsdrivende til at tage unge Mennesker til Opæring i deres Fag. Det ligger i Arbeidsmaaden, saaledes som den i vore Dage føres, det ligger i andre Omstændigheder, som jeg ikke her skal komme ind paa; men det er afgjort, at Tilbøieligheden er mindre end hidtil. Det er ogsaa et Faktum, at der er Utilbøielighed til ved Lærlingeforholdets Oprettelse at grunde det paa skriftlig Kontrakt,